

Program własny

**"Program Działań Profilaktycznych
w przedszkolu"**

**dla Przedszkola Publicznego nr 16
w Skarżysku - Kamiennej**

**Opracowała:
mgr Alicja Mazur
nauczyciel dyplomowany
ZSP nr1 Przedszkole Publiczne nr16
w Skarżysku - Kamiennej**

Skarżysko - Kamienna 20. XI 2013r

Wstęp

Wiek przedszkolny jest specyficznym okresem w życiu dziecka, mającym istotny wpływ na zmiany zachodzące w jego indywidualnym rozwoju. Profilaktyka skierowana do dzieci w tym wieku powinna łączyć wiedzę i doświadczenie.

Niniejszy program profilaktyczny ma za zadanie wspomagać edukację dzieci w wieku przedszkolnym w zakresie bezpiecznych zachowań. Jego celem jest odpowiednio wcześnie uświadomienie dzieciom zagrożeń, które mogą wystąpić w przedszkolu, w domu, na drodze oraz ograniczenie liczby niebezpiecznych zdarzeń z udziałem dzieci.

Ponadto treści zawarte w programie dotyczą kształtowania postaw sprzyjających odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo. Właściwa ich realizacja powinna w przyszłości umożliwić wytworzenie się określonych kompetencji u dzieci, ułatwiając im funkcjonowanie w życiu oraz dbałość o własne bezpieczeństwo.

Cele i zadania programu

Głównym celem programu jest rozpoznanie i przeciwdziałanie każdemu negatywnemu zachowaniu wśród dzieci.

W ramach pracy z wychowankiem realizowane będą następujące cele szczegółowe:

- rozwijanie poczucia przynależności do grupy – wszyscy członkowie mają takie samo prawo do zabawy i nauki;
- budowanie pozytywnego obrazu siebie;
- kształtowanie umiejętności zgodnej pracy i zabawy w grupie;
- zapoznanie z Kodeksem Przedszkolaka;
- zapoznanie z prawami i obowiązkami przedszkolaka;
- wprowadzenie elementów Konwencji Praw Dziecka;
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania uczuć własnych i innych;
- wdrażanie do okazywania serdeczności, sympatii i szacunku wszystkim członkom grupy;
- rozwijanie umiejętności właściwej oceny zachowania innych;
- zapoznanie z właściwymi sposobami wyrażania uczuć;
- kształtowanie pozytywnych wzorców zachowania.

Głównym zadaniem programu jest zaszczepienie w dzieciach pozytywnych wzorców zachowań.

Program profilaktyczny jest dostosowany do potrzeb rozwojowych dzieci.

W swych oddziaływaniach jest skierowany do dzieci, nauczycieli i rodziców.

Zamierzone cele operacyjne:

Po przeprowadzeniu proponowanych zajęć dziecko:

- potrafi budować więzi międzyludzkie;
- potrafi przystosować się do życia w grupie społecznej;
- umie współdziałać z innymi dziećmi;
- umie umacniać w sobie poczucie własnej wartości;
- potrafi porozumiewać się i komunikować z otoczeniem;
- czuje się bezpiecznie na terenie przedszkola i poza nią;
- wie, do kogo należy się zwrócić w przypadku zagrożenia;
- wie, jak należy reagować na przejawy zła;
- potrafi rozpoznawać pozytywne i negatywne cechy charakteru u siebie i innych.

Sposób realizacji programu

Podczas realizacji programu w ramach pracy z dzieckiem w pierwszej kolejności zostanie przeprowadzona pogadanka na temat rozumienia przez dzieci zjawiska agresji i różnych przejawów jej występowania. Następnie przeprowadzony zostanie cykl zajęć, podczas których realizowane będą założone cele.

Metody pracy

W pracy z dzieckiem wykorzystywane będą metody aktywizujące oparte na różnorodnej działalności dziecka tj. zabawy, obserwacje, pokaz, zadania stawiane do wykonania, aktywność własna dziecka, scenki dramatyczne, zagadki, gry dydaktyczne, prace plastyczne, gry ruchowe, quiz, pantomima, zabawy tematyczne, praca z obrazkiem.

Wykorzystywane metody można modyfikować w zależności od zaistniałej sytuacji wychowawczo - dydaktycznej.

Zajęcia są prowadzone z grupą dzieci lub w małych zespołach. Zawsze należy pamiętać o indywidualizacji pracy z dzieckiem.

Przewidywane efekty realizacji programu

Zajęcia przeprowadzone w ramach realizacji programu sprawią, że dzieci nauczą się prawidłowego funkcjonowania w grupie rówieśniczej i poza nią. Dzieci staną się wrażliwsze na przejawy złego zachowania a ich reakcje będą podporządkowane odpowiednim normom i zasadom. Poprzez zajęcia zostaną wyeliminowane negatywne emocje, a pobudzone pozytywne.

Monitorowanie i ewaluacja

Program profilaktyczny ma charakter otwarty, jego treści mogą być rozszerzone w zależności od zainteresowań dzieci, inwencji nauczyciela oraz warunków i środków dydaktycznych, jakimi dysponuje przedszkole.

Celem ewaluacji będzie:

- a) dostosowanie doboru i zakresu treści programowych do potrzeb dzieci,
- b) określenie skuteczności programu,
- c) określenie wpływu przedszkolnego programu profilaktyki na doskonalenie jakości pracy przedszkola,

Podstawę dla formułowania ocen realizacji programu będą stanowiły:

- wnioski z obserwacji zachowań dzieci,
- rozmowy z rodzicami, nauczycielami,
- analiza dokumentów: dziennik, plany miesięczne grupy, arkusze obserwacji
- analizę wytworów pracy dzieci.

Sposób monitorowania

Wszyscy realizatorzy programu profilaktycznego dokonują odpowiednich zapisów w dziennikach zajęć i innych dokumentach przedszkolnych. Oprócz tego gromadzą w teczkach scenariusze zajęć, prace dzieci, własne ankiety itp. Część zajęć odbywających się w ramach programu ma charakter otwarty i zapraszani są na nie goście – dyrekcja, zainteresowani nauczyciele, oraz osoby z zewnątrz np. rodzice, przedstawiciele środowiska lokalnego np. Policji, pedagog.

REALNE ZAGROŻENIA UZALEŻNIENI W PRZEDSZKOLU

DIAGNOZA

Zachowanie problemowe dzieci	Motyw podejmowanych przez dzieci zachowań problemowych	Skutek zachowań
Agresja: - werbalna	- zachowanie agresywne prowadzi do pożądanego celu, - poczucie bezradności i niepokoju związane z utratą poczucia bezpieczeństwa w kontakcie z najbliższymi osobami,	- przezywanie, - skarżenie, - aroganckie odzywanie się do dorosłych lub rówieśników, - wyśmiewanie, - czynienie złośliwych uwag mających na celu zrobienie koledze przykrości,
- niewerbalna	- zmiana zachowań rodziców w stosunku do dziecka, - oglądanie filmów, bajek przesycanych brutalnością, agresją i walką, - brak wyczucia przez osobę dorosłą istoty konfliktu między dziećmi,	- bójki, gryzienie, drapanie, - przedrzeźnianie, - robienie min, - znęcanie nad zwierzętami, - niszczenie pracy innych,
Zahamowania psychoruchowe	- zamknięcie się w sobie, - wycofanie się z kontaktów interpersonalnych, - izolacja od otoczenia,	- trudności w nawiązaniu kontaktu słownego, - brak wiary we własne możliwości, - nadwrażliwość, kompleksy - niepewność i stany lękowe, - zwolniona reakcja psychoruchowa, - zaburzenia snu i łaknienia, - jąkanie i zacinanie się, - bierność, apatia i agresja, - niezręczność, - niska samoocena, - niewielkie zainteresowanie otoczeniem,
Dziecięce konflikty	- motyw posiadania, - motyw bezwzględnego respektowania ustalonych przepisów, reguł, gier i zabaw - motyw obrony własnych praw lub reguł, - motyw dominacji,	- konflikty interpersonalne, - górowanie, dominacja nad innymi, - rywalizacja o pozycję społeczną w grupie, - narzucanie własnej woli innym, - skarga do nauczyciela, - odgrywanie się na innych,

Nadpobudliwość psychoruchowa	- wzmożona potrzeba aktywności ruchowej, - dążenie do zdobycia sympatii otoczenia: kolegów, dorosłych, - ciągle pożądanie nowych sytuacji, - trudność w dostosowaniu do norm zawartych w grupie,	- narażanie się na niebezpieczeństwo wypadków, okaleczeń, - nie umyślne niszczenie przedmiotów, - szybkie męczenie się wykonywaną pracą, - krzyk, płacz, zniecierpliwienie upór i niegrzeczność w stosunku do innych, - krótkotrwałość i zmienność w zabawie, pożądanie nowości, - wzmożona niepohamowana ruchliwość, naruszenie porządku dnia,
-------------------------------------	---	--

PROGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W PRZEDSZKOLU NR 16

Czynniki ryzyka występujące w przedszkolu	Jakie działania osłabiają czynniki ryzyka	Uwagi
Agresja - naśladowanie przez dziecko zachowań bliskich osób: nauczyciel, personel przedszkolny, - naśladowanie wzorców agresywnego zachowania dorosłych wobec niego, - odtwarzanie utrwalonych w pamięci obrazów i scen z filmów, bajek w których zaciera się granica między dobrem a złem, - brak umiejętności oddzielenia oceny dziecka od oceny jego zachowania,	- zapewnienie dziecku poczucia miłości i bezpieczeństwa w bezpośrednim kontakcie, - dobieranie utworów literackich mających na celu uzyskanie pozytywnego zachowania, - wnikliwa obserwacja dziecka celem wychwycenia jego pozytywnych zachowań oraz natychmiastowa aprobata, - współpraca z rodzicami celem ustalenia jednakowych oddziaływań na zachowanie dziecka, - przedstawienie problemu na zebraniu, - pedagogizacja rodziców, - nie rozmawianie w obecności dziecka o jego negatywnym zachowaniu, - nie karanie dziecka za agresję, - okazywanie miłości, serdeczności akceptacji co nie jest równoznaczne z akceptacją zachowań, - tworzenie sytuacji w których dziecko czuje się bezpiecznie,	
Zahamowania psychoruchowe: - wygórowane wymagania ze strony dorosłych, - zbyt surowość przy stosowaniu wymagań,	- dostarczenie dzieciom bogatej i atrakcyjnej tematyki, - stosowanie swobodnego wyboru tematyki pracy,	

- brak okazji do przekonania się co dziecko potrafi, - zmuszanie dzieci do publicznych występów,	- niesienie dyskretnej pomocy w trakcie wykonywania zadań, - podnoszenie sprawności manualnej, - właściwe zorganizowanie czasu wolnego (czynny wypoczynek), - poznanie zainteresowań dzieci i stworzenie możliwości do ich rozwijania, - właściwe oddziaływanie nauczyciela i domu rodzinnego, - doprowadzenie do zaakceptowania dziecka przez grupę, - nie poniżanie dziecka publicznym napiętnowaniem, - pomoc w nawiązywaniu kontaktów z innymi dziećmi, - dziecko otoczone życzliwością może bez obawy wyrazić swoje uczucia i pragnienia,	
Dziecięce konflikty : - nieumiejętne rozstrzyganie kwestii spornych, - brak samodzielnych rozwiązań w sytuacjach trudnych, - mówimy rodzicom o aferach w przedszkolu, - nieumiejętność kontrolowania własnych emocji, - faworyzowanie niektórych dzieci,	- łagodzenie i mediacja konfliktów, - szukanie wraz z dzieckiem rozwiązań zadowalających obie strony i zaakceptowanie ich przez dziecko, - wspólne ustalenie norm obowiązujących w grupie, - uważne wysłuchanie i zrozumienie problemu dziecka, - całkowita rezygnacja z kar na rzecz ponoszenia konsekwencji własnych działań, - czasowe wyłączenie dziecka z zabaw, - wysłuchanie co dziecko w danej chwili czuje i czego potrzebuje, - zastosowanie własnych rozwiązań,	
Nadpobudliwość psychoruchowa: - brak jednolitej i konsekwentnej linii postępowania, - ograniczenie aktywności dziecka, stosowanie zakazów i nagan, - częsta krytyka dziecka oraz jego zachowań przez kolegów i dorosłych, - brak cierpliwości w stosunku do dziecka, częste stosowanie podniesionego głosu, - ograniczenie swobody dziecka i stosowanie rygorystycznego systemu wychowawczego,	- przemyślany tok postępowania wychowawcy i domu rodzinnego, - zaspokojenie potrzeb wzmożonego ruchu, - rozbudzenie przekonania, że nie jest gorsze od innych, - że jest dobre, - częste stosowanie pochwał, - bliższe poznanie dziecka celem ustalenia przyczyn takiego zachowania, - otoczenie dziecka troskliwą opieką, - wielokrotne spokojne tłumaczenie przynoszące pozytywne rezultaty,	

